Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20116

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanteri (DSFDE), yeni do?um yapm?? kad?nlar?n fiziksel, psikolojik ve sosyal alanlardaki i?levsellik düzeylerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama ölçektir. Bu envanter, annelerin do?um sonras? adaptasyon süreçlerini, günlük ya?am aktivitelerini gerçekle?tirme becerilerini ve genel iyilik hallerini ölçmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?, Özkan ve Sevil (2007) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, sa?l?k bilimleri ve hem?irelik alan?nda annelerin fonksiyonel durumlar?ndaki bozulmalar? erken te?his etmek için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Do?um sonras?, fonksiyonel durum, i?levsellik, anne sa?l???, psikometri, uyarlama, postpartum dönem.

Yazarlar

Özkan, S., Sevil, Ü. (Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanteri'nin temel amac?, kad?nlar?n do?um sonras? dönemde ya?ad?klar? fonksiyonel k?s?tlamalar? ve yeniden tam i?levsellik kazanma düzeylerini objektif ve sistematik bir biçimde ölçmektir. Bu envanter, klinik uygulamada risk alt?ndaki anneleri belirlemek ve onlara yönelik uygun destek ve bak?m planlar?n? olu?turmak için hayati önem ta??r. Ölçek, annenin kendilik bak?m?, ev i?leri, sosyal etkile?imler ve bebek bak?m? gibi temel alanlardaki yeterlili?ini de?erlendirir.

Bu uyarlama çal??mas?, orijinal olarak ?ngilizce veya ba?ka bir dilde geli?tirilen ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilirli?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu sayede, do?um sonras? fonksiyonel durumun de?erlendirilmesinde uluslararas? standartlara uygunluk hedeflenmi?tir.

Yap?

DSFDE'nin ölçtü?ü temel yap?, **Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum** (Postpartum Functional Status) kavram?d?r. Bu yap?, genellikle multidimensiyonel bir çerçevede ele al?n?r ve annenin fizyolojik iyile?mesi ile sosyal rollerine adaptasyonunu içerir. Tipik alt boyutlar ?unlar? kapsar:

Fiziksel ??levsellik: Enerji seviyesi, a?r? yönetimi ve günlük hareket kabiliyeti.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Psikolojik ??levsellik: Duygusal stabilite, stresle ba?a ç?kma ve postpartum döneme uyum.
Rol ??levselli?i: Evdeki sorumluluklar? yerine getirme, bebek bak?m?n? üstlenme ve sosyal ili?kileri sürdürme yetene?i.

Ölçek, bu farkl? boyutlar? de?erlendirerek annenin genel ya?am kalitesi üzerindeki etkisini nicel olarak ifade etmeyi sa?lar.

Geçerlik

Özkan ve Sevil (2007) taraf?ndan yap?lan geçerlilik çal??mas?n?n detaylar? kaynakta spesifik olarak listelenmemi?tir. Ancak bir uyarlama çal??mas?nda beklenen geçerlik yöntemleri ?unlard?r:

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?inin uzman görü?leri ile de?erlendirilmesi.
Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi gereken yap?y? ölçüp ölçmedi?inin test edilmesi (Genellikle faktör analizi veya bilinen gruplar kar??la?t?rmas? yoluyla).
Ölçüt Ba??ml? Geçerlik: Ölçe?in sonuçlar?n?n, ayn? yap?y? ölçtü?ü bilinen di?er standart ölçeklerle (örne?in, depresyon veya ya?am kalitesi ölçekleri) korelasyonunun incelenmesi.

Uyarlama çal??mas?nda, dilsel ve kültürel e?de?erli?in sa?lanmas? için çeviri-geri çeviri yöntemlerinin kullan?lmas?, geçerlik süreçlerinin önemli bir parças?n? olu?turur.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgisi kaynakta spesifik olarak belirtilmemi?tir. Bir psikometrik arac?n güvenilirli?i, tutarl?l?k ve kararl?l?k anlam?na gelir. Uyarlama çal??malar?nda s?kl?kla kullan?lan güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i: Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplamas?. Postpartum fonksiyonellik ölçeklerinde yüksek iç tutarl?l?k beklenir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ayn? ki?ilere farkl? zamanlarda uygulanan test sonuçlar?n?n tutarl?l???n?n korelasyon yoluyla belirlenmesi. Bu, ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini gösterir.

Özkan ve Sevil'in (2007) çal??mas?nda bu istatistiksel analizlerin yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak spesifik güvenirlik katsay?lar? mevcut kaynakta sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanteri'nin Türkçe adaptasyon sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla faktör analizi

ARABPSYCHOLOGY.COM

uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler.

Genellikle ilk a?amada, ölçekteki madde say?s?n? azaltmak ve temel boyutlar? belirlemek için aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?l?r. Ard?ndan, elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?unu test etmek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) gerçekle?tirilir. Bu süreç, ölçe?in Türkçe formunun çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory). Puanlama sistemi, muhtemelen Likert tipi bir derecelendirme (örne?in, 4 veya 5 seçenekli) kullanmaktad?r, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut de?ildir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeni do?um yapm?? kad?nlar (Anneler)

Age Group: Yeti?kin kad?nlar (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Population Details: Do?um sonras? ilk y?l içinde bulunan, fonksiyonel durumlar?n?n de?erlendirilmesine ihtiyaç duyulan kad?nlar.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, ka??t-kalem veya dijital formatta uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Do?um sonras? adaptasyon, annelik, i?levsel k?s?tlama, psikometrik özellikler, TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni, Özkan Sevil 2007.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Özkan ve Sevil'in 2007 tarihli yay?n dönemindeki ilgili kurum adresleri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m izni gereklilikleri mevcuttur. Türkçe adaptasyonun ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle makale referans gösterimi yeterli olabilir, ancak tam kullan?m izni için adaptasyon yazarlar?yla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik ara?t?rmalarda genellikle ücretsizdir.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2007

Referanslar

Özkan, S. ve Sevil, Ü. (2007). Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanterinin geçerlilik güvenilirlik çal??mas?. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni, 6*(3), 199-208. Makalenin tam metnine scopemed.org adresi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada mevcuttur: dogum-sonrasi-fonksiyonel-durum-envanteri-toad.pdf

Do?um Sonras? Fonksiyonel Durum Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, maddeler bu k?sma eklenememi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM